

PAPER DETAILS

TITLE: FINANSAL PERFORMANS, KURUMSAL YÖNETİM VE MARKA DEĞERİ ARASINDAKİ
İLİSKİ: BORSA İSTANBUL KURUMSAL YÖNETİM ENDEKSİ KAPSAMINDAKİ BANKALAR
ÜZERİNE BİR UYGULAMA

AUTHORS: Huseyin ERGUN, Mustafa Çağrı SUCU, Cihan YARALI, Metin GÜLAL, Abdullah
KILIÇARSLAN

PAGES: 852-869

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2220192>

FİNANSAL PERFORMANS, KURUMSAL YÖNETİM VE MARKA DEĞERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: BORSA İSTANBUL KURUMSAL YÖNETİM ENDEKSİ KAPSAMINDAKİ BANKALAR ÜZERİNE BİR UYGULAMA

THE RELATIONSHIP BETWEEN FINANCIAL PERFORMANCE, CORPORATE GOVERNANCE AND BRAND VALUE: AN APPLICATION ON BANKS COVERED BY THE BORSA ISTANBUL CORPORATE GOVERNANCE INDEX

Hüseyin ERGUN

Karatay Üniversitesi, İİBF, İslam İktisadı ve Finans Bölümü

huseyin.ergun@karatay.edu.tr

ORCID No: 0000-0003-0237-2978

Mustafa Çağrı SUCU

Türk Telekom

mcagris@gmail.com

ORCID No: 0000-0001-5124-4046

Mustafa Cihan YARALI

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Gülşehir SBMYO, Yönetim ve Organizasyon Bölümü

cihanyarali@nevsehir.edu.tr

ORCID No: 0000-0002-8296-051X

Metin GÜLAL

SBE, İşletme Bölümü

gulalmetin@gmail.com

ORCID No: 0000-0001-8731-5328

Abdullah KILIÇARSLAN

abdullah_kilicarslan@gmail.com

ORCID No: 0000-0002-7251-9990

ÖZ

Geliş Tarihi:

29.01.2022

Kabul Tarihi:

26.04.2022

Yayın Tarihi:

30.06.2022

Anahtar

Kelimeler

Finansal
Performans
Kurumsal
Yönetim
Marka Değeri
Çok Kriterli
Karar Verme
Yöntemleri

Keywords

Financial
Performance
Corporate
Governance
Brand Value
Multicriteria
Decision Making
Methods

Bu çalışmanın amacı, Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi (XKURY) kapsamında işlem gören altı bankanın finansal performanslarının Çok Kriterli Karar Verme (ÇKKV) yöntemleri ile ölçülmesi, elde edilen finansal performans sıralama sonuçlarıyla kurumsal yönetim derecelendirme skorları ve Brand Finance tarafından hesaplanan marka değerlerinin karşılaştırılmasıdır. İlgili bankaların finansal performansları, Ocak 2016-Aralık 2020 verileri ve 10 rasyo üzerinden, Gri İlişkisel Analiz (GİA), TOPSIS, ARAS, MOORA yöntemleriyle analiz edilmiştir. Finansal performans sıralama sonuçları, Copeland yöntemiyle, yedi farklı bütünselik sıralama sonuçlarına dönüştürülmüştür. ÇKKV yöntemleri, alternatifleri kriter değerlerine ve belirli bir kriter değerinden uzaklığa göre sıralamaya izin verdiğinden dolayı, birden fazla bütünselik sıralama sonucu hesaplanmış ve elde edilen sonuçlar, Spearman rho analizinde kullanılmıştır. GİA, TOPSIS, ARAS, MOORA ve Copeland yöntemlerinin sıralama sonuçları, kurumsal yönetim ve marka değerleri arasındaki ilişkiler, Spearman rho analiziyle tespit edilmiştir. Marka değeri ve kurumsal yönetim skorlarının bankaların finansal performansları üzerinde yıl ve veriler bağlamında ilişki dereceleri farklılaşmakla birlikte etkili olduğu saptanmıştır.

ABSTRACT

The aim of this study is to measure the financial performance of six banks traded on the Borsa Istanbul Corporate Governance Index (XKURY) by the Multicriteria Decision Making (MCDM) methods, and compare the financial performance ranking results with the corporate governance rating scores and brand values calculated by Brand Finance. We analyzed the financial performance of the relevant banks through January 2016-December 2020 data and 10 ratios using Gray Relational Analysis (GRA), TOPSIS, ARAS, and MOORA methods. The financial performance ranking results are translated into seven integrated ranking results, using the Copeland method. Because the MCDM methods allow sorting alternatives by criterion values and distance from a particular criterion value, more than one integrated ordering result has been calculated, and the results obtained have been used in the Spearman rho analysis. The ranking results of the GİA, TOPSIS, ARAS, MOORA and Copeland methods are determined by Spearman rho analysis for the relationships between corporate governance and brand values. We have determined that brand values and corporate governance scores have a positive effect on the financial performance of banks, although their relationship levels vary in year and data.

DOI: <https://doi.org/10.30783/nevsosbilen.1064918>

Atıf/Cite as: Ergun, H., Sucu, M. Ç., Yaralı, M. C., Gülal, M., Kılıçarslan, A. (2022). Finansal Performans, Kurumsal Yönetim Ve Marka Değeri Arasındaki İlişki: Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi Kapsamındaki Bankalar Üzerine Bir Uygulama, *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 12(2), 852-869.

Giriş

Karar vericilerin karar verme süreçlerinde karşı karşıya oldukları faktörlerin çeşitliliği ve değişkenliği, sağlıklı karar alma noktasında farklı problemlere yol açabilmektedir. Küresel piyasalarda yaşanan gelişmelere ayak uydurabilmek, muhtemel riskleri yönetilebilir kılarak fırsata çevirmek, birleşme veya satın alma durumlarında doğru tercihte bulunabilmek, uygun maliyetle finansmana erişmek ve sağlıklı bir fonlama imkânını sürdürülebilir kılmak, finansal kurumlar açısından önem taşımaktadır. Finansal kurumlar, kurumsal yönetim uygulamaları ile gerek küresel piyasalarda yaşanan değişime ayak uydurmak, gerek sağlam finansal temel üzerinde sürdürülebilir bir performans sergileyebilmek, gerekse uygun maliyet ile finansman sağlayıp ilgili alanlara plase etmede, rakiplerine göre daha rekabetçi bir konuma gelebilme potansiyeli taşımaktadır. Bu bağlamda kurumsal yönetim derecelendirmesi, stratejik bir enstrüman olarak kurumsal yönetim kültürünün edinilmesinde, finansal kurumların işini kolaylaştırıcı bir fonksiyon icra etmektedir. Kurumsal yönetimin kalitesi, özellikle halka açık işlem gören şirketlere yatırım yapmayı düşünen taraflar açısından, diğer finansal faktörlerle birlikte, karar vericilerin kararlarında dikkate alınan kritik faktörlerdendir. Makro veya mikro düzeyde yatırım kararı alınmadan önce, yatırımcılar, finansal performansın yanı sıra yönetimin kalitesini de derecelendirme notları üzerinden gözlemlemek isterler (Toraman ve Abdioğlu, 2008: 107). Kurumsal yönetime ek olarak marka değeri de, şirketlerin finansal performanslarına katkı sağlayan önemli stratejik faktörlerden birisidir. ISO 10668 standartları temel alınarak, şirketlerin satın alma, birleşme, uyumazlık, raporlama vb. amaçları çerçevesinde şirketin markaya ilişkin finansal değerinin ortaya konulmasında, marka değeri, yasal analiz, davranışsal analiz ve finansal analize tabi tutulmaktadır (Heberden, 2011). Şirketler finansal performanslarına katkı sağlayan değerli bir varlık olarak marka değerini güçlendirmek için, stratejik olarak marka sürecini etkin bir şekilde yönetmek durumundadırlar. Literatürde, karar vericilerin karar aşamalarında kullanabilecekleri veri ve analizlerin, sağlıklı, bütünlük ve basit yapıda göstergelere indirgenebilmesi için yapılmış farklı çalışmalar bulunmaktadır. Çok Kriterli Karar Verme (ÇKK) yöntemleri de bu çalışmalar içerisinde yer almaktadır. ÇKKV yöntemleri ile uygulamalar, farklı özelliklere sahip alternatiflerin belirli ölçütler kapsamında, çeşitli aşamalara tabi tutulması ile alternatifler arası ilişkilerin ortaya konulması ve böylece rasyonel olarak sağlıklı seçimlere imkân sunabilecek tarzda (Akhisar ve Tunay, 2015), sayısallaştırılmış ve ölçülebilir sonuçların sunulması şeklindedir. Küreselleşmenin etkisiyle gelişen hiper rekabet ortamında, ulusal ve uluslararası piyasalardaki gelişmelere daha duyarlı olarak hizmet sunan bankaların değerlendirilmesinde, salt finansal raporlardan elde edilen rasyolarla karar verebilmek, oldukça güçleşmiştir (Saldanılı ve Sırma, 2014: 186). Bu bağlamda, alternatifler açısından n farklı faktörün etkisini ölçebilmek ve sağlıklı karar vermeye yardımcı olabilecek basit, anlaşılabilir ve etkin sonuçların (Deng vd., 2000) ortaya konulabilmesinde ve elde edilen sonuçlarla kurumsal yönetim notları ve marka değerleri arasındaki “sıralama, performans ve üstünlük” (Gençtürk vd. 2021) ilişkilerinin belirlenmesinde ÇKKV yöntemlerinden yararlanılmaktadır.

Bu çalışmada, Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi (XKURY) kapsamında işlem gören Albaraka Türk (ALBRK), Garanti Bankası (GARAN), Halkbank (HALKB), Şekerbank (SEKER), Sınai Kalkınma Bankası (TSKB) ve Yapı Kredi Bankasının (YKBNK) finansal performansı, Ocak 2016-Aralık 2020 dönemi verileri ve 10 rasyo üzerinden, Gri İlişkisel Analiz (GİA), TOPSIS, ARAS ve MOORA yöntemleri ile analiz edilerek değerlendirilmektedir. Kullanılan bu yöntemlerin sıralama sonuçları, Copeland yöntemi ile birleştirilmiş ve bütünlük sıralama sonuçları elde edilmiştir. ÇKKV yöntem sıralama sonuçlarıyla ilgili bankaların kurumsal yönetim ve marka değeri sıralamaları arasındaki ilişkiler, Spearman korelasyon testi ile analiz edilmiştir.

Çalışmada kullanılan verilere Kamuyu Aydınlatma Platformu (www.kap.gov.tr), Brand Finance (www.brandirectory.com), Türkiye Bankalar Birliği (tbb.org.tr), Halk Yatırım (www.halkyatirim.com.tr/skorkart), Matriks veri terminali ve Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği (www.tkyd.org.tr/) üzerinden erişilmiştir. Çalışmanın, kurumsal yönetim endeksi kapsamında yer alan bankaların marka değeri, kurumsal yönetim skoru ve finansal performans ilişkisi bağlamında literatüre katkı sunması beklenmektedir.

Kurumsal Yönetim ve Marka Değeri

Kurumsal yönetim; şirket karı ve hissedar menfaatleri çerçevesinde, şirketlerin üst yönetim erkinin faaliyetlerinin gözetiminin sağlandığı sistematik bir yönetim mekanizmasıdır (Millstein ve MacAvoy, 1998). Bir şirketin yönetimi, temelde, yönetim kurulu, hissedarlar ve diğer menfaat sahipleri arasındaki ilişkiler üzerine inşa edilmiş bir yapı hüviyetindedir. Yönetim yapısı unsurları arasındaki ilişkiler, şirket yapısı dışındaki tüm makroekonomik faktörlerden de etkilenebilmektedir. Şirketlerin kurumsal yönetim çerçevesi, yasal, düzenleyici ve kurumsal faktörleri kapsamaktadır (OECD, 2016). Şirketler, sahip oldukları maddi ve maddi olmayan her türlü değer ile kuruluş felsefelerine uygun olarak, menfaat sahiplerine, hissedarlarına ve içerisinde bulundukları sosyal çevreye, uzun vadeli

ve sürdürülebilir bir ekonomik katma değer sağlama fonksiyonlarını, kurumsal yönetim perspektifiyle ortaya koymaktadırlar. Kurumsal yönetim perspektifi özetle, hissedar ve menfaat sahipleri arasındaki mevzuat ve uygulama kombinasyonu olarak ifade edilebilir. Yani, şirket yönetiminin dürüst bir şekilde şeffaf olarak müşteri, hissedar, yatırımcı ve tedarikçilerine adil davranması ve işleri standartlara uygun olarak gerçekleştirmesi ve raporlamasıdır (Gregory, 2003; USAID, 2006). Kurumsal yönetim; adillik, şeffaflık, sorumluluk ve hesap verilebilirlik ilkeleri temellidir (OECD, 2016). Şirketlerin borçlanma maliyetlerinin düşürülmesi, muhtemel risklere karşı etkin korunması, finansal performans artışı, marka değerinin yükselmesi vb. açılardan kurumsal yönetimin şirket bazında faydaları söz konusudur. Kurumsal yönetimin gelişiminde; şirket iflasları, birleşme ve satın almalar, küreselleşen piyasalarda sermaye hareketlerinin artışı ve hızı, bireysel yatırım kültürünün yanı sıra kurumsal yatırımcı kültürünün gelişimi vb. faktörler önemli rol oynamıştır (Mohamad, 2018). Dünyada yaşanan şirket iflasları ve muhasebe skandalları, kurumsal yönetimin önemini daha algılanabilir hale dönüştürmüştür (Altıntaş, 2010). Kurumsal yönetimin Türkiye’de gelişim süreci ve öneminin kavranmaya başlanması, 2000’li yılların başında gerçekleşmiştir. 2002 yılında TÜSİAD tarafından "Kurumsal Yönetim: En İyi Yönetim Kodu" nun yayımlanmasının akabinde 2003 yılında SPK, OECD ilkelerini referans alarak kurumsal yönetim ilkelerini yayımlamıştır. Borsa İstanbul (BIST), 2005 yılında kurumsal yönetim endeksi düzenlemesini yapmış ve 2007 yılında XKURY’yi hesaplamaya başlamıştır (Çonkar vd., 2011).

Çalışma kapsamında, XKURY endeksinde yer alan bankaların kurumsal yönetim skorları ve sıralamaları, Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. Bankaların Kurumsal Yönetim Derecelendirme Skorları

Banka	2016		2017		2018		2019		2020	
	Kurumsal Yönetim Notu	Sıra	Kurumsal Yönetim Notu	Sıra	Kurumsal Yönetim Notu	Sıra	Kurumsal Yönetim Notu	Sıra	Kurumsal Yönetim Notu	Sıra
ALBRK	8,75	6	8,81	6	8,92	6	9,04	6	9,09	6
GARAN	9,27	4	9,51	2	9,6	1	9,73	1	9,77	1
HALKB	9,3	3	9,38	4	9,4	4	9,43	4	9,43	4
SEKER	9,17	5	9,19	5	9,27	5	9,42	5	9,42	5
TSKB	9,53	1	9,54	1	9,54	3	9,56	3	9,56	3
YKBNK	9,34	2	9,43	3	9,58	2	9,62	2	9,62	2

Kaynak: <https://www.tkyd.org.tr/tykd-kurumsal-yonetim-komisyonlar-calisma-gruplari-sermaye-piyasasi-calisma-grubu-ve-bist-kurumsal-yonetim-endeksi-kurumsal-yonetim-endeksi-tum-firmalar.html> verilerinden derlenmiştir.

Şirket markalarının ileriye yönelik kar potansiyelinin bir göstergesi olarak marka değeri, bir yönüyle tüketicilerin ilgili markaya duydukları güven ve sadakatin bir ölçüsü iken, diğer taraftan birleşme veya satın almalarda varlık toplam değerini ortaya koymaktadır. (Feldwick, 1996; Aaker, 1996).

Şirketlerin marka değeri uygulamalarına refere edilen ilk vaka, 1988 yılında Good Fielder Wattie şirketinin Rank Hovis McDougall isimli şirketi satın almak üzere sunduğu alım teklif fiyatının düşük olduğunun marka değerlemesi ile ortaya konulmasıdır (Salinas, 2012). Şirketlerin birleşme, satın alma veya yatırımlarında, şirketlerin marka değerleri, dikkate alınan kıstaslar içerisinde yer almaktadır. Özellikle, finansal yapısı güçlü avcı şirketlerin, değerinin altında düşük fiyatlardan satın aldıkları şirketleri yüksek fiyatlardan satmaları, marka değerinin şirketler açısından önemini ortaya koymaktadır (Hill ve Jones, 2006; McAuley, 2013).

Brand Finance tarafından yayınlanan ve Türkiye’de ilk 100 marka arasında, XKURY endeksinde yer alan bankaların marka skorları, Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. Bankaların Brand Finance Marka Skorları

	YIL	ALBRK	GARAN	HALKB	SEKER	TSKB	YKBNK
Brand Finance Skoru	2020	44	3	19	60	55	9
	2019	50	3	12	56	54	9
	2018	42	5	11	39	54	9
	2017	43	6	13	46	58	11
	2016	56	5	10	41	68	9

Kaynak: <https://brandirectory.com/verilerinden> derlenmiştir.

Literatür

Literatürde, ÇKKV yöntemleri ile bankaların finansal performansları ve finansal performansları ile kurumsal yönetim skorları arasındaki ilişkiler üzerine çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Kurumsal yönetim performansı ile finansal performans sıralamaları arasında ilişki bulunduğu ortaya koyan çalışmaların (Çonkar vd., 2011; Ege vd., 2013; Isiaka, 2014; Acaravcı vd., 2015) yanı sıra, herhangi bir anlamlı ilişki bulunmadığını ortaya koyan çalışmalarda (Karakoç vd., 2016; Gupta vd., 2009; Büyüksalvarcı ve Abdioğlu, 2010) mevcuttur. Bankaların marka değeri ile finansal performansları arasındaki ilişkileri ÇKKV yöntemleri ile ortaya koyan farklı çalışmalar (Kahraman ve Gacar, 2019; Uygurtürk ve Yılmaz, 2020; Apan, 2020) bulunmaktadır. Literatürde, finansal performans, marka değeri ve kurumsal yönetim performansı arasındaki ilişkileri ÇKKV yöntemleri ile ortaya koyan çalışma sayısı sınırlıdır. Bu bağlamda, çalışmada kullanılan ÇKKV yöntemleri ile, bankalara yönelik marka değeri, kurumsal yönetim ve finansal performans analizlerini konu alan bazı çalışmalara değinilmektedir.

Gupta vd. (2009), 2002-2005 dönemi verileri üzerinden 158 şirketin kurumsal yönetim skorları ile şirket değerleri arasındaki ilişkileri analiz ettikleri çalışmada, kurumsal yönetim performansları ile şirketlerin finansal performansları arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığını ortaya koymuşlardır.

Demireli (2010), TOPSIS yöntemiyle, üç kamu bankasının (Halk, Ziraat ve Vakıf) 2001-2007 verileri üzerinden, 10 finansal rasyo kullanarak performans sıralamalarını değerlendirdiği çalışmada, kamu bankalarının global finans krizlerinden önemli ölçüde etkilendiklerini ve performans sıralamalarının uluslararası piyasalardaki gelişmelere göre değişkenlik sergileyebildiğini ifade etmiştir.

Çonkar vd. (2011), BİST'te işlem gören on büyük şirketin 2007-2008 verileri üzerinden TOPSIS yöntemini kullanarak finansal performans analizini gerçekleştirdikleri çalışmada, TOPSIS sıralama sonuçları ile ilgili şirketlerin kurumsal yönetim derecelendirme notlarını karşılaştırmışlardır. Çalışma ile ulaşılan sonuç, kurumsal yönetim derecelendirmesini gerçekleştiren farklı şirketler nedeniyle, şirketler açısından farklı kurumsal performans skorlarının ortaya çıkabileceği, bu nedenle de şirketlerin finansal performans sıralamaları ile kurumsal performans sıralamalarının benzerlik gösterebileceği veya farklılaşabileceği değerlendirilmiştir.

Eyüboğlu (2011), kurumsal yönetim uygulamalarının şirket getirileri üzerindeki etkilerini analiz ettiği çalışmada, şirketlerin kurumsal yönetim endeksine girmeden önceki getirileri ile girdikten sonraki getirileri arasında anlamlı derecede fark bulunmadığını bulmuştur.

Yayar ve Baykara (2012), dört katılım bankasının 2005-2011 verileri üzerinden TOPSIS yöntemini kullanarak, faizsiz bankaların kaynak kullanımının etkin ve verimli kullanılıp kullanılmadığını tespit etmek için gerçekleştirdikleri çalışmada, etkinlik skorunda başarılı olan bir bankanın verimlilik performansında aynı sıralamada yer alamadığını tespit etmişlerdir.

Doğan (2013), İMKB'de işlem gören 10 bankanın 2005-2011 verileri üzerinden GİA yöntemini kullanarak finansal performans analizini gerçekleştirdiği çalışmada, varlık karlılığı yüksek olan bir bankanın finansal performans sıralamasının da iyi olabileceğini bulmuştur. Çalışma kapsamında en iyi banka olarak Akbank ilk sırada yer alırken, Yapı Kredi bankası son sırada yer almıştır.

Ege vd. (2013), BİST'te işlem gören 18 şirketin 2009-2011 verileri üzerinden TOPSIS yöntemini kullanarak finansal performans analizini gerçekleştirdikleri çalışmada, TOPSIS sıralama sonuçları ile ilgili şirketlerin kurumsal yönetim skorlarını karşılaştırmışlardır. Çalışma bulguları, performans sıralamaları ile kurumsal yönetim sıralamalarının farklı olduğunu ve kurumsal yönetim performanslarının finansal performanslarına tam olarak yansıtılmadığını ortaya koymaktadır.

Hosseini vd. (2013) tarafından, Tahran Borsasında işlem gören 50 şirketin 2009-2011 dönemlerini kapsayan verileri üzerinden likidite, karlılık, faaliyet ve kaldıraç rasyoları kullanılarak AHP ve TOPSIS yöntemleriyle finansal performans sıralaması yapılmıştır. ÇKKV yöntemleri ile elde edilen sıralama değerleri ile ilgili rasyolara göre yapılan sıralama sonuçları arasındaki ilişkiler de analiz edilmiştir. Çalışma bulgularına göre, 2009 yılı sonuçlarının yöntemlere göre farklılaştığı, iki yöntem sıralama verileri arasında negatif yönlü ilişkinin mevcut olduğu, 2010 yılı sıralamaları ile 2009 yılı sıralamaları arasında pozitif yönlü ilişki bulunduğu ifade edilmiştir. Ayrıca ilgili rasyolara göre sıralama ile ÇKKV yöntemlerine göre sıralama sonuçları arasında anlamlı bir ilişki bulgulanmadığı belirtilmiştir.

Saldanlı ve Sırma (2014), BİST’te işlem gören 44 imalat şirketi ve 11 banka verisi üzerinden TOPSIS yönteminin, halka açık şirketler açısından finansal gösterge olarak kullanılabilirliğini ölçmeye çalışmışlardır. Çalışmada, karar vericiler açısından halka açık şirketlere yönelik karar süreçlerinde, TOPSIS yöntemi sonuçlarının, karar almaya yardımcı olabilecek niteliklere haiz olmadığı bulgulanmıştır.

Acaravcı vd. (2015), panel veri analizi ile kurumsal yönetimin, şirketlerin finansal performansları üzerindeki etkisini analiz ettikleri çalışmada, BIST imalat sektöründe yer alan 126 şirketin 2005-2011 verilerini kullanmışlardır. Aktif karlılık, özsermaye karlılığı ve tobin q değeri olmak üzere üç bağımlı, firma aktif büyüklüğü ile kaldıraç dahil dokuz bağımsız değişkenin kullanıldığı çalışmada, genel olarak finansal performans ile kurumsal yönetim arasında pozitif veya negatif yönlü ilişkiler bulunduğu bulgulanmıştır.

Kandemir ve Karataş (2016), BİST’te işlem gören 12 mevduat bankasının 2004-2014 verileri üzerinden GİA, TOPSIS ve VIKOR yöntemlerini kullanarak finansal performans analizini gerçekleştirmişlerdir. GİA ve TOPSIS yöntemlerine göre en başarılı banka Vakıfbank, en düşük performansa sahip banka Şekerbank olarak bulunmuştur. VIKOR yöntemine göre ise en başarılı banka Denizbank, en düşük performansı gerçekleştiren banka ise Tekstilbank olarak tespit edilmiştir.

Karakoç vd. (2016), XKURY kapsamında işlem gören beş şirketin 2007-2014 verileri üzerinden Gri İlişkisel analiz (GİA) yöntemini kullanarak finansal performans analizini gerçekleştirdikleri çalışmada, GİA yöntemiyle elde edilen sıralama sonuçlarını ilgili şirketlerin kurumsal yönetim skorlarıyla karşılaştırmışlardır. Çalışmada, ilgili şirketlerin kurumsal yönetim notları performansları ile finansal performanslarının iki yönlü olarak birbirleri üzerinde etki sağlayamadığı bulgulanmıştır.

Alper ve Aydoğan (2017), BIST’te işlem gören 17 şirketin 2009-2016 verileri üzerinden, ilgili şirketlerin finansal performansları ile marka değerleri arasındaki ilişkileri analiz ettikleri çalışma kapsamında, artan marka değerinin finansal performansı artırıcı etki gösterdiğini bulgulanmışlardır. Ayrıca, kriz dönemlerinde marka değerine yönelik yatırımların azaldığını tespit etmişlerdir.

Ünlü vd. (2017), XKURY kapsamında yer alan 10 şirketin de içerisinde bulunduğu BİST 30 endeksi kapsamındaki 22 şirketin 2014 yılı verileri üzerinden TOPSIS yöntemini kullanarak finansal performans analizini gerçekleştirmişlerdir. Elde edilen sıralama sonuçları ile kurumsal yönetim notları arasındaki ilişkiler analiz edilmiştir. BIST 30 kapsamındaki bir şirketin XKURY kapsamında yer alıp almamasında, finansal performans ve hissedar değeri yaratma açısından herhangi bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir.

Yüksel vd. (2017), Türkiye’deki bankaların finansal performanslarını analiz etmek üzere gerçekleştirdikleri çalışmada, 23 mevduat bankasının 2015 yılı verileri üzerinden 13 kriter çerçevesinde veri madenciliği ile elde edilen sonuçlar, bütünsel DEMATEL-GİA ve DEMATEL-MOORA yöntemleri ile sıralamışlardır. Çalışmada, veri madenciliği süreçlerinin ÇKKV yöntemlerine uyarlanabileceği ifade edilmiştir. Ayrıca çalışma ile yabancı bankaların özel ve kamu bankalarına göre daha iyi performans sergiledikleri bulgulanmıştır.

Manta vd. (2018), kurumsal yönetim ile Romanya bankalarının finansal performansı arasındaki ilişkileri analiz ettikleri çalışma kapsamında, 23 ticari bankanın 2013-2015 verilerini kullanmışlardır. Çalışmada, kurumsal yönetim ile bankaların karlılığı ve performansı arasında pozitif yönlü, anlamlı ilişkiler bulunduğu değerlendirilmiştir.

Arora ve Bodhanwala (2018), kurumsal yönetim ile Hindistan’daki halka açık ticari şirketlerin finansal performansı arasındaki ilişkileri panel veri analizi ile analiz ettikleri çalışma kapsamında, 407 şirketin 2009-2014 verilerini kullanmışlardır. Çalışmada, kurumsal yönetim ile bankaların finansal performansı arasında pozitif yönlü, anlamlı ilişkiler bulunduğu tespit edilmiştir.

Özkan (2019), BİST’te işlem gören mevduat bankalarının 2013-2017 verileri üzerinden TOPSIS yöntemini kullanarak finansal performans analizini gerçekleştirdiği çalışmada, QNB Finansbank finansal performansı en iyi banka olarak ilk sırada yer alırken, Halkbank ikinci sırada yer almıştır.

Kahraman ve Gacar (2019), Türkiye’de marka değeri açısından ilk 10 içerisinde yer alan bankaların Brand Finance marka değeri ile finansal performansları arasındaki ilişkileri TOPSIS yöntemi ile analiz ettikleri çalışma kapsamında,

10 bankanın 2010-2017 verilerini kullanmışlardır. Çalışmada, en yüksek marka değerine sahip bankanın finansal performans sıralamasında son sırada, marka değeri en düşük bankanın ise finansal performans sıralamasında ilk sırada yer aldığı tespit edilmiştir.

Apan (2020), TOPSIS yöntemini kullanarak, 16 kriter ve 2012-2018 verileri üzerinden 10 mevduat bankasının marka değeri ile finansal performansları arasındaki ilişkileri ortaya koymaya çalışmıştır. Çalışmada 6 bankanın marka değeri ile finansal performansı arasındaki ilişki pozitif yönlü tespit edilirken 4 bankanın negatif olarak tespit edilmiştir.

Bağcı ve Kaygın (2020), BİST holding ve yatırım endeksine dahil 43 şirketin 2000-2017 yılı verileri üzerinden ARAS ve WASPAS yöntemleri ile finansal performans sıralamaları arasındaki ilişkileri Spearman korelasyonu ile analiz etmişlerdir. Çalışmada, ilgili şirketlerin iki yöntem kapsamında elde edilen sıralama sonuçları arasında pozitif yönlü güçlü bir ilişki bulunduğu tespit edilmiştir.

Uygurtürk ve Yılmaz (2020), BİST'te tekstil, giyim ve deri sektöründe işlem gören 13 şirketin finansal rasyoları ile Hirose yöntemine göre hesaplanan marka değerleri arasındaki ilişkilerin oran analizi ile analiz edildiği çalışmalarında, ilgili şirketlerin 2014-2018 yılı verilerini kullanmışlardır. Çalışmada, ilgili şirketlerin marka değeri ve finansal oranlar arasında herhangi bir ilişki kurulmadığı bulgulanmıştır.

Afriye vd.(2021), kurumsal yönetimin Gana'da bulunan ticari bankaların performansı üzerindeki etkilerini oran analizi ile değerlendirdikleri çalışma kapsamında, 20 ticari bankanın 2011-2017 verilerini kullanmışlardır. Çalışmada, kurumsal yönetim bileşenlerinin (Yönetim kurulu büyüklüğü, banka yaşı, maliyet/gelir oranı hariç olmak üzere) banka karlılığı ve performansını önemli derecede etkilediği değerlendirilmiştir.

Gülay vd. (2021), XKURY kapsamında işlem gören dört bankanın 2018-2020 verileri üzerinden MABAC yöntemini kullanarak, ilgili bankaların finansal performans analizini gerçekleştirmişlerdir. Garanti bankasının ilgili yıllar kapsamında en etkin banka olarak ilk sırada yer aldığı, Yapı Kredi bankasının ikinci sırada yer aldığı ve Şekerbank'ın ise son sırada yer aldığı bulgulanmıştır. Ayrıca, kurumsal yönetim endeksinde bulunan bankaların hisse senedi getirilerinin pozitif yönlü olarak daha fazla olduğu tespitine yer verilmiştir.

Vargün ve Doğan (2021), şirketlerin kurumsal yönetim notları ile bağımsız denetim görüşleri, şirketlerin yıllık getirisi ve kar zarar durumları arasında anlamlı ilişkiler bulunup bulunmadığını TOPSIS yöntemi ile analiz ettikleri çalışmalarında, XKURY kapsamında yer alan şirketlerin 2016-2018 verilerini kullanmışlardır. Çalışmada, şirketlerin kurumsal yönetim notları ile bağımsız denetim görüşleri, şirketlerin yıllık getirisi ve kar zarar durumları arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı bulgulanmıştır.

Yılmaz ve Yakut (2021), BİST'te işlem gören 22 bankanın 2009-2018 verileri üzerinden 29 kriter ile TOPSIS ve VIKOR yöntemlerini kullanarak finansal performans analizini gerçekleştirmişlerdir. Her iki yönteme göre ilk üç sırada Adabank, Birleşik Fon bankası ve Citibank yer almıştır. Çalışmada ayrıca sermaye yeterlik oranının iyi seviyelerde olmasının bankaları açısından önemli olduğu değerlendirilmiştir.

Çalışmada Kullanılan Değerlendirme Kriterleri ve Yöntemler

XSKUR endeksi kapsamında yer alan bankaların finansal performanslarının belirlenmesinde, literatürde yer alan, Tablo 3'teki kriterler dikkate alınmıştır (Barnes, 1987; Ercan vd., 2003; Demireli, 2010; Doğan, 2013; Okka, 2013; Kula ve Baykut, 2014; Oral, 2016; Yenisu, 2019; Benvenuto vd., 2021; Gürkan ve Aldoury, 2021).

Tablo 1. Çalışmada Kullanılan Kriterler

Kod	Kriter	Hesaplama	Nitelik
O1	Sermaye Yeterliliği	(Özkaynaklar / (Toplam Risk Ağırlıklı Tutarlar)*100)	Maksimum
O2	Uzun Vadeli Borç Ödeme Kapasitesi	Özkaynaklar / Aktif Toplam	Maksimum
O3	Ortalama Aktif Karlılığı	Yıllıklandırılmış Net Kar (Zarar) / Son 2 Yılın Aktif Toplamının Aritmetik Ortalaması	Maksimum
O4	Ortalama Özkaynak Karlılığı	Yıllıklandırılmış Net Kar (Zarar) / Son 2 Yılın Özkaynaklarının Aritmetik Ortalaması	Maksimum
O5	Aktif Kalitesi	Toplam Kullandırılan Fonlar/ Aktif Toplam	Maksimum
O6	Mevduatın Krediyeye dönüşümü	Toplam Kullandırılan Fonlar/ Toplam Mevduat	Maksimum
O7	Hisse Başına Kazanç	Net Dönem Kârı (Zararı) / Hisse Senedi Sayısı	Maksimum
O8	PD/DD	Piyasa Değeri / Defter Değeri	Maksimum
O9	Finansal Kaldıraç	Borç Toplamı / Aktif Toplam	Minimum
O10	Borçlanma Katsayısı	Borç Toplamı / Özkaynaklar	Minimum

ÇKKV yöntemleri kapsamındaki analizlere konu banka verileri, Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 2. Çalışmada Kullanılan Banka Verileri

Yıl	Banka	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	O8	O9	O10
2020	ALBRK	13,51	5,83	0,37	6,30	74,46	78,63	17,66	0,65	0,17	2,75
	GARAN	18,54	12,60	1,41	10,77	63,94	98,00	148,52	0,70	0,11	0,99
	HALKB	15,23	6,31	0,46	6,92	66,14	98,35	105,10	0,31	0,29	4,79
	SEKER	14,47	7,03	0,15	2,28	69,13	84,33	2,83	1,07	0,13	1,83
	TSKB	19,41	11,86	1,57	12,45	75,61	-	26,17	0,82	0,82	7,03
	YKBNK	18,23	10,35	1,20	11,45	63,79	115,32	60,13	0,55	0,27	2,74
2019	ALBRK	14,97	7,44	0,12	1,66	77,04	74,80	7,05	0,54	0,16	1,98
	GARAN	19,57	13,75	1,64	12,26	64,21	100,97	146,64	0,87	0,14	1,07
	HALKB	14,33	7,04	0,41	5,62	67,65	103,85	137,62	0,27	0,31	4,56
	SEKER	13,40	6,46	-2,21	-31,42	71,32	88,89	-59,07	0,77	0,16	2,69
	TSKB	17,79	13,49	1,75	13,51	74,51	-	25,06	0,66	0,85	6,82
	YKBNK	17,81	10,63	0,98	8,98	62,06	107,93	42,62	0,51	0,25	2,46
2018	ALBRK	14,66	7,72	0,32	4,11	67,79	91,48	14,88	0,34	0,23	2,79
	GARAN	18,31	12,99	1,94	15,08	62,11	102,40	158,05	0,72	0,19	1,59
	HALKB	13,80	7,67	0,74	9,27	66,23	100,71	201,74	0,25	0,32	4,21
	SEKER	15,14	7,59	0,28	3,39	65,66	89,06	7,46	0,54	0,20	2,66
	TSKB	16,20	12,32	1,97	16,02	72,37	-	23,60	0,48	0,86	7,64
	YKBNK	16,07	11,21	1,45	13,51	60,72	104,34	55,26	0,35	0,26	2,46
2017	ALBRK	17,06	6,85	0,65	9,55	69,86	99,54	26,34	0,56	0,24	3,31
	GARAN	18,68	12,71	2,08	16,51	64,47	115,77	151,05	1,09	0,26	2,19
	HALKB	14,18	8,31	1,39	15,96	66,63	105,30	298,04	0,54	0,32	3,80
	SEKER	15,40	8,65	0,42	4,38	65,95	104,79	9,92	0,78	0,31	3,70
	TSKB	17,05	12,23	2,25	18,43	76,90	-	24,82	0,98	0,84	6,39
	YKBNK	14,49	10,11	1,31	12,86	65,46	115,12	83,14	0,63	0,32	3,27
2016	ALBRK	13,46	6,94	0,66	9,55	70,49	98,13	24,18	0,47	0,25	3,61
	GARAN	16,21	12,51	1,88	15,25	65,47	115,39	120,73	0,90	0,26	2,20
	HALKB	13,08	9,21	1,22	12,56	68,42	105,38	204,66	0,55	0,33	3,57
	SEKER	13,10	10,63	0,52	4,95	73,92	109,11	10,81	0,54	0,23	2,36
	TSKB	14,33	12,20	2,13	17,59	72,16	-	23,24	0,99	0,83	6,14
	YKBNK	14,21	10,33	1,24	11,92	68,28	111,89	67,47	0,57	0,28	2,78

Çalışmada, Normalize Edilmiş Maksimum Değerler Yöntemi (NMD) üzerinden (Bulut, 2017) kriter ağırlıkları belirlenmiştir. NMD yöntemi, literatürde yoğun olarak kullanılan AHP, ANP ve Entropi gibi ağırlıklandırma yöntemlerine göre daha kısa ve kolay uygulama aşamalarına sahiptir. NMD yöntemi, kriterlerin belirlenmesinin akabinde, kriterlerin önem sırası ve ağırlığının belirlenemediği durumlarda, karar vericiler açısından karar verme problemlerinin çözümünde kullanılabiliyor olması bakımından diğer ağırlıklandırma yöntemlerinden farklılaşmaktadır. Literatürde ilk kez Bağcı ve Sarıay (2021) tarafından kullanılmıştır. NMD yönteminin uygulama aşamaları ve detaylarına, Bulut (2017; 2022)'dan ulaşılabilir. Ağırlık değerleri, Tablo 5'te yer aldığı şekilde ilgili kriterler ve yıllar bazında hesaplanmıştır. NMD ile hesaplanan ağırlık değerleri, TOPSIS, ARAS ve MOORA yöntem uygulamalarında kullanılmıştır.

Tablo 3. Kriter Ağırlıkları

Kod	2016	2017	2018	2019	2020
O1	0,0806	0,0673	0,0778	0,0724	0,0550
O2	0,0476	0,0581	0,0564	0,0644	0,0577
O3	0,0591	0,0567	0,0513	0,0481	0,0558
O4	0,0564	0,0486	0,0487	0,0375	0,0501
O5	0,2437	0,2306	0,2343	0,2225	0,2185
O6	0,0253	0,0267	0,0266	0,0377	0,0422
O7	0,0763	0,0833	0,0704	0,0656	0,0742
O8	0,0652	0,0660	0,0753	0,0676	0,0717
O9	0,0895	0,0935	0,0935	0,1066	0,0933
O10	0,2563	0,2694	0,2657	0,2775	0,2815

Çalışmada finansal performansı değerlendirmek üzere kullanılan yöntemlerden TOPSIS yöntemi, ideal çözüme en yakın ve negatif ideal çözümden en uzak olan en iyi alternatifi seçmek için geliştirilen bir yöntemdir (Hwang ve Yoon, 1981; Tzeng ve Huang, 2011; Jahanshahloo vd., 2006). Aras yöntemi, alternatiflerin kriter değerlerine göre sıralanmasına imkân sunmaktadır (Shariati vd., 2014). Farklı öngörülerin gruplandırılması (oran sistemi ve referans noktası yaklaşımı/RNY) temeline dayalı olan MOORA yönteminde alternatifler, kriter değerlerine göre sıralanmaktadır (Brauers ve Zavadskas, 2006; Şimşek ve Çatır, 2020). Kriterler ve alternatifler arasındaki geometrik ilişkinin ilişki derecesinin ölçülebilmesi amacıyla geliştirilen Gri İlişkisel Analiz (GİA) yöntemi, karmaşık çoklu işlem yanıtlarının optimizasyonunu, tek bir gri ilişkisel derecenin optimizasyonuna dönüştürülebilmesine imkan sunmaktadır (Cui vd., 2009; Ramesh vd., 2019). GİA, alternatifleri kriter değerleri esaslı olarak sıralamaktadır. Copeland Yöntemi, alternatifler arası ikili karşılaştırma yoluyla ulaşılan skorlar çerçevesinde alternatifleri üstünlüklerine göre sıralama imkânı sunmaktadır (Sanver, 2000; Çakır, 2017). Çalışmada kullanılan ÇKKV yöntemlerinin uygulama adımları, özetle aşağıda Tablo 6'da yer aldığı şekildedir.

Tablo 6. ÇKKV Yöntemlerinin Uygulama Adımları

TOPSIS	1. Belirlenen amaçlar doğrultusunda değerlendirme kriterlerinin tanımlanması,
	2. Karar matrisinin oluşturulması,
	3. Oluşturulan karar matrisi üzerinden, normalleştirilmiş performans değerlerinin hesaplanması,
	4. Ağırlıklandırılmış normalize karar matrisinin oluşturulması,
	5. Pozitif/negatif ideal çözüme uzaklık değerlerinin hesaplanması,
	6. İdeal çözüme göreceli yakınlık değerlerinin hesaplanması,
	7. İdeal çözüme göreceli yakınlık değerlerine göre alternatiflerin sıralanması.
ARAS	1. Karar matrisinin oluşturulması,
	2. Oluşturulan karar matrisinin normalleştirilmesi,
	3. Kriter performans değerleri maliyet yönlü kabul görüyorsa, değerlerde öncelikle fayda yönlü dönüşüm sağlanması, akabinde normalleştirme uygulanması,
	4. Ağırlıklı normalize karar matrisinin elde edilmesi,
	5. Optimallik fonksiyon değerleri ve fayda derecelerinin hesaplanması.
MOORA ORAN VE REFERANS NOKTASI	1. Oran analizi karar matrisinin oluşturulması,
	2. Alternatiflerin kareleri toplamının karekökü ile kriterlerin bölünmesi ve normalize matrisin elde edilmesi,
	3. Her bir alternatifi özet endeksinin hesaplanmasıyla optimizasyonun sağlanması,
	4. Alternatiflere ait optimizasyon değerlerinin büyükten küçüğe doğru sıralanması,
	5. Referans nokta yöntemine göre amaç çerçevesinde minimum ve maksimum değerlerin referans noktası olarak belirlenmesi
	6. Elde edilen matrisin Tchebycheff'in Min-Max metriğine göre revize edilmesi
	7. Sonuçların küçükten büyüğe doğru sıralanması
GİA	1. N uzunluğundaki referans serilerinin belirlenmesi ve verilerin normalizasyonu
	2. Mukayeseye konu serilerin belirlenmesi
	3. Gri ilişki katsayılarının belirlenmesi
	4. Gri ilişkisel derecesinin belirlenmesi
COPELAND	Alternatiflerin ikili karşılaştırmalı üstünlüklerinin hesaplanması ve toplam karşılaştırmalı üstünlüklerin elde edilmesi
	2. Alternatiflerin değerleri üzerinden yenilgi ve galibiyet puanlarının hesaplanması
	3. Yenilgi puanlarının galibiyet puanlarına eklenerek Copeland puanının bulunması
	4. Copeland puanlarının kendi içerisinde sıralamaya tabi tutulması ile birleşik sıralama puanlarının elde edilmesi
NMD	1. Karar matrisinin oluşturulması
	2. Oran matrisinin oluşturulması
	3. Maksimum kriter değerleri üzerinden normalize edilmiş değerlerin hesaplanması
	4. Kriterlerin ağırlıklarının belirlenmesi

Kaynak: (Uzun, 2019: 127; Çakır, 2017: 46; Chakraborty, 2021: 4-6; Zavadskas ve Turskis, 2010: 163-165; Yıldırım, 2015: 19-21; Yazdani ve Payam, 2015; Bulut, 2017; 2022; Bağcı ve Sarıay, 2021)

Bulgular

Ocak 2016 - Kasım 2020 dönemi verileri üzerinden hesaplanan GİA sonuçları, Tablo 7’de yer aldığı şekildedir.

Tablo 7. GİA Sonuçları

	Banka	ALBRK	GARAN	HALKB	SEKER	TSKB	YKBNK
2020	Derece	0,6949	0,5609	0,6338	0,7487	0,4543	0,5399
	Sıra	2	4	3	1	6	5
2019	Derece	0,5909	0,5137	0,5823	0,7786	0,4448	0,5449
	Sıra	2	5	3	1	6	4
2018	Derece	0,7610	0,5224	0,6581	0,7696	0,4879	0,6046
	Sıra	2	5	3	1	6	4
2017	Derece	0,7203	0,5498	0,6316	0,7359	0,4750	0,6379
	Sıra	2	5	4	1	6	3
2016	Derece	0,7460	0,5506	0,5919	0,7804	0,4842	0,5959
	Sıra	2	5	4	1	6	3

Tablo 7 incelendiğinde, Ocak 2016 - Aralık 2020 dönemi verilerinde, performansı en yüksek çıkan bankaların ŞEKER ve ALBRK olduğu görülmektedir. İlgili dönemlerde en son sırada yer alan bankanın TSKB olduğu görülmektedir. YKBNK ve HALKB’nin ise sıralamalarının farklılaştığı görülmektedir. GİA’nın performans sıralamalarının 2020 yılı hariç, diğer yıllar için aynı olduğu görülmektedir. TOPSIS yöntemine göre, Ocak 2016 - Kasım 2020 dönemi verileri üzerinden yapılan hesaplama ile elde edilen finansal performans sıralamaları, Tablo 8’de yer aldığı şekildedir.

Tablo 8. TOPSIS Sonuçları

	Banka	ALBRK	GARAN	HALKB	SEKER	TSKB	YKBNK
2020	Si*	0,0825	0,0222	0,1234	0,0747	0,1981	0,0694
	Si-	0,1440	0,2041	0,0957	0,1712	0,0506	0,1452
	Vi	0,6357	0,9019	0,4368	0,6963	0,2034	0,6765
	Sıra	4	1	5	2	6	3
2019	Si*	0,0615	0,0169	0,1137	0,1091	0,1939	0,0610
	Si-	0,1732	0,2143	0,1214	0,1479	0,0816	0,1631
	Vi	0,7379	0,9270	0,5165	0,5755	0,2961	0,7277
	Sıra	2	1	5	4	6	3
2018	Si*	0,0741	0,0190	0,0822	0,0716	0,1801	0,0556
	Si-	0,1425	0,1838	0,1177	0,1476	0,0432	0,1522
	Vi	0,6579	0,9064	0,5889	0,6732	0,1933	0,7324
	Sıra	4	1	5	3	6	2
2017	Si*	0,0813	0,0395	0,0541	0,0907	0,1439	0,0668
	Si-	0,1014	0,1374	0,1124	0,0889	0,0437	0,1018
	Vi	0,5550	0,7768	0,6752	0,4948	0,2331	0,6040
	Sıra	4	1	2	5	6	3
2016	Si*	0,0779	0,0293	0,0485	0,0720	0,1359	0,0524
	Si-	0,0892	0,1325	0,1059	0,1206	0,0436	0,1105
	Vi	0,5337	0,8190	0,6861	0,6262	0,2428	0,6782
	Sıra	5	1	2	4	6	3

Tablo 8’de yer alan TOPSIS sıralama sonuçlarına göre, ilgili dönemlerde en yüksek performansı gösteren ve ilk sırada yer alan tek banka GİA’dır. TSKB, ilgili dönemlerde en son sıralamada yer alan bankadır. YKBNK, 2018 yılı hariç olmak üzere, diğer dönemlerin tamamında üçüncü sırada yer almıştır. HALKB ve ALBRK ise, ilgili dönemlerde en az üç kere aynı başarı sıralamasında yer alan bankalardır. ARAS yöntemine göre, Ocak 2016 - Kasım 2020 dönemi verileri sıralama sonuçları Tablo 9’da yer aldığı şekildedir.

Tablo 9. ARAS Sonuçları

	Banka	ALBRK	GARAN	HALKB	SEKER	TSKB	YKBNK
2020	Si	0,1149	0,1254	0,1561	0,0989	0,2252	0,1395
	Ki	0,8208	0,8954	1,1149	0,7062	1,6083	0,9959
	Sıra	5	4	2	6	1	3
2019	Si	0,1035	0,1530	0,1675	0,0266	0,2468	0,1402
	Ki	0,6376	0,9425	1,0319	0,1636	1,5205	0,8635
	Sıra	5	3	2	6	1	4
2018	Si	0,1097	0,1385	0,1526	0,1089	0,2162	0,1249
	Ki	0,7355	0,9288	1,0229	0,7303	1,4494	0,8377
	Sıra	5	3	2	6	1	4
2017	Si	0,1148	0,1364	0,1537	0,1176	0,1920	0,1284
	Ki	0,7305	0,8677	0,9782	0,7483	1,2217	0,8172
	Sıra	6	3	2	5	1	4
2016	Si	0,1226	0,1389	0,1528	0,1076	0,1942	0,1279
	Ki	0,7865	0,8912	0,9805	0,6905	1,2459	0,8208
	Sıra	5	3	2	6	1	4

Tablo 9’da yer alan ARAS sıralama sonuçlarına göre, ilgili dönemlerde en yüksek performansı gösteren ve ilk sırada yer banka TSKB iken, ikinci sırada HALKB bulunmaktadır. ALBRK 2017 hariç diğer dönemlerde 5. sırada, GARAN 2020 hariç diğer dönemlerde 3. Sırada, SEKER 2017 hariç diğer dönemlere en son sırada, YKBNK ise 2020 hariç diğer dönemlerde 4. sıralamada yer almıştır.

Ocak 2016 - Kasım 2020 verilerinin MOORA Oran ve MOORA RNY yöntemleri sonuçları, Tablo 10’da yer aldığı şekildedir

Tablo 10. MOORA Oran ve MOORA RNY Sonuçları

			ALBRK	GARAN	HALKB	SEKER	TSKB	YKBNK
2020	Moora Oran	Yi*	0,1024	0,2593	0,0500	0,1295	-0,0280	0,1461
		Sıra	4	1	5	3	6	2
	Moora RNY	Yi*	0,0500	0,0151	0,0310	0,0556	0,0467	0,0338
		Sıra	5	1	2	6	4	3
2019	Moora Oran	Yi*	0,1117	0,2421	0,0447	0,0045	-0,0594	0,1158
		Sıra	3	1	4	5	6	2
	Moora RNY	Yi*	0,0425	0,0167	0,0260	0,0626	0,0370	0,0317
		Sıra	5	1	2	6	4	3
2018	Moora Oran	Yi*	0,0994	0,2551	0,1103	0,1119	-0,0202	0,1531
		Sıra	5	1	4	3	6	2
	Moora RNY	Yi*	0,0499	0,0149	0,0302	0,0518	0,0475	0,0391
		Sıra	5	1	2	6	4	3
2017	Moora Oran	Yi*	0,0890	0,2090	0,1484	0,0612	0,0140	0,1130
		Sıra	4	1	2	5	6	3
	Moora RNY	Yi*	0,0653	0,0353	0,0186	0,0693	0,0657	0,0517
		Sıra	4	2	1	6	5	3
2016	Moora Oran	Yi*	0,0848	0,2127	0,1535	0,1219	0,0259	0,1434
		Sıra	5	1	2	4	6	3
	Moora RNY	Yi*	0,0552	0,0257	0,0168	0,0592	0,0554	0,0419
		Sıra	4	2	1	6	5	3

Tablo 10’da yer alan MOORA Oran sıralama sonuçlarına göre, ilgili dönemlerde en yüksek performansı gösteren ve ilk sırada yer banka GARAN iken, TSKB en son sıralamada yer almıştır. MOORA RNY sıralama sonuçlarına göre GARAN, 2018-2020 dönemlerinde ilk sırada 2016-2017 dönemlerinde ise ikinci sırada yer almıştır. SEKER, ilgili dönemlerin tamamında en son sırada, en düşük sıralama performansı ile yer alırken, YKBNK ise tüm dönemlerde 3. sırada yer almıştır. Diğer bankaların sıralamaları ise yıllara göre değişkenlik göstermektedir.

2016-2020 dönemi ÇKKV verilerinin sıralama sonuçları, Copeland yöntemi (C1) ile bütünlük hali dönüştürülmüştür.

GİA, ARAS ve TOPSIS yöntemlerinin sonuçları (C2), ARAS ve MOORA (Oran ve RNY) yöntemlerinin sonuçları (C3), TOPSIS ve GİA yöntemlerinin sonuçları (C4), GİA ve ARAS yöntemlerinin sonuçları (C5), GİA ve MOORA (Oran ve RNY) yöntemlerinin sonuçları (C6) ile TOPSIS ve MOORA (Oran ve RNY) yöntemlerinin sonuçları (C7) ayrı ayrı Copeland yöntemi bütünlük sıralama sonuçlarına dönüştürülmüştür. İlgili ÇKKV yöntemlerinin alternatifleri kriter değerlerine göre ve belirli kriter değerine uzaklığa göre sıralamaya imkan vermeleri bağlamında, birden fazla bütünlük sıralama sonuçları hesaplanmış ve Spearman korelasyonunda kullanılmıştır.

GİA, TOPSIS, ARAS, MOORA (Oran ve RNY), Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu (KYN), Brand Finance Marka Değeri (BFMN) ve Copeland Yöntemleri arasındaki Spearman sıra korelasyon ilişkisi, Tablo 11’de yer aldığı şekildedir.

Tablo 11. Spearman rho Sonuçları

		GİA	TOPSIS	ARAS	MOORA Oran	MOORA RNY	KYN	BFMN
2020	GİA	1	0,371	-,829*	0,143	-,486	-,714	-,371
	TOPSIS	0,371	1	-,714	,943**	0,143	0,314	0,371
	ARAS	-,829*	-,714	1	-,543	0,486	0,429	0,2
	MOORA Oran	0,143	,943**	-,543	1	0,314	0,486	0,6
	MOORA RNY	-,486	0,143	0,486	0,314	1	0,771	,886*
	KYN	-,714	0,314	0,429	0,486	0,771	1	0,714
	BFMN	-,371	0,371	0,2	0,6	,886*	0,714	1
	C1	0,235	0,53	-,118	0,53	0,677	0,383	0,618
	C2	0,618	0,794	-,618	0,618	0,177	0,088	0,177
	C3	-,486	0,143	0,486	0,314	1,000**	0,771	,886*
	C4	,853*	0,765	-,971**	0,559	-,353	-,353	-,147
	C5	0,131	-,393	0,393	-,393	0,393	-,131	0,131
	C6	0,235	,971**	-,559	,971**	0,324	0,471	0,53
	C7	0,143	,943**	-,543	1,000**	0,314	0,486	0,6
2019	GİA	1	0,143	-,829*	-,086	-,6	-,771	-,429
	TOPSIS	0,143	1	-,486	,886*	0,257	0,2	0,6
	ARAS	-,829*	-,486	1	-,2	0,6	0,486	0,257
	MOORA Oran	-,086	,886*	-,2	1	0,6	0,486	,886*
	MOORA RNY	-,6	0,257	0,6	0,6	1	0,771	,886*
	KYN	-,771	0,2	0,486	0,486	0,771	1	0,714
	BFMN	-,429	0,6	0,257	,886*	,886*	0,714	1
	C1	-,12	0,478	0,239	0,717	,837*	0,359	,837*
	C2	0,265	0,794	-,265	0,706	0,353	-,088	0,53
	C3	-,6	0,257	0,6	0,6	1,000**	0,771	,886*
	C4	,880*	0,516	-,880*	0,213	-,516	-,698	-,213
	C5	0,131	-,393	0,393	-,131	0,393	-,131	0,131
	C6	-,03	,820*	-,091	,941**	0,698	0,395	,880*
	C7	-,086	,886*	-,2	1,000**	0,6	0,486	,886*
2018	GİA	1	0,086	-,829*	0,029	-,6	-,771	-,086
	TOPSIS	0,086	1	-,486	,943**	0,314	0,486	,829*
	ARAS	-,829*	-,486	1	-,314	0,6	0,486	-,086
	MOORA Oran	0,029	,943**	-,314	1	0,486	0,6	,943**
	MOORA RNY	-,6	0,314	0,6	0,486	1	0,771	0,714
	KYN	-,771	0,486	0,486	0,6	0,771	1	0,657
	BFMN	-,086	,829*	-,086	,943**	0,714	0,657	1
	C1	0	0,53	0,088	0,706	0,794	0,441	,883*
	C2	0,091	,820*	-,213	,941**	0,577	0,516	,941**
	C3	-,6	0,314	0,6	0,486	1,000**	0,771	0,714

	C4	,941**	0,334	-941**	0,213	-0,577	-0,638	0,03
	C5	0,131	-0,393	0,393	-0,131	0,393	-0,131	0,131
	C6	0,091	,820*	-0,213	,941**	0,577	0,516	,941**
	C7	0,029	,943**	-0,314	1,000**	0,486	0,6	,943**
2017	GİA	1	-0,143	-,886*	-0,143	-0,371	-,886*	-0,086
	TOPSIS	-0,143	1	0,029	1,000**	,886*	0,029	,943**
	ARAS	-,886*	0,029	1	0,029	0,314	,829*	-0,086
	MOORA Oran	-0,143	1,000**	0,029	1	,886*	0,029	,943**
	MOORA RNY	-0,371	,886*	0,314	,886*	1	0,143	0,771
	KYN	-,886*	0,029	,829*	0,029	0,143	1	0,086
	BFMN	-0,086	,943**	-0,086	,943**	0,771	0,086	1
	C1	-0,088	,971**	0,088	,971**	,883*	0	,883*
	C2	-0,029	,886*	0,143	,886*	,829*	-0,029	0,771
	C3	-0,371	,886*	0,314	,886*	1,000**	0,143	0,771
	C4	0,655	0,655	-0,655	0,655	0,393	-0,655	0,655
	C5	-0,131	0,393	0,393	0,393	0,655	-0,131	0,131
	C6	-0,086	,943**	0,086	,943**	,943**	-0,086	,829*
	C7	-0,143	1,000**	0,029	1,000**	,886*	0,029	,943**
2016	GİA	1	-0,086	-943**	-0,086	-0,371	-0,714	-0,029
	TOPSIS	-0,086	1	0,029	1,000**	0,771	-0,086	,943**
	ARAS	-943**	0,029	1	0,029	0,429	0,771	-0,086
	MOORA Oran	-0,086	1,000**	0,029	1	0,771	-0,086	,943**
	MOORA RNY	-0,371	0,771	0,429	0,771	1	0,143	0,657
	KYN	-0,714	-0,086	0,771	-0,086	0,143	1	-0,029
	BFMN	-0,029	,943**	-0,086	,943**	0,657	-0,029	1
	C1	-0,088	,971**	0,088	,971**	,883*	-0,088	,883*
	C2	-0,029	,943**	0,086	,943**	,829*	-0,029	,829*
	C3	-0,371	0,771	0,429	0,771	1,000**	0,143	0,657
	C4	0,655	0,655	-0,655	0,655	0,393	-0,655	0,655
	C5	-0,131	0,393	0,393	0,393	0,655	0,131	0,131
	C6	-0,029	,943**	0,086	,943**	,829*	-0,029	,829*
	C7	-0,086	1,000**	0,029	1,000**	0,771	-0,086	,943**

Sonuç

Bu çalışmada, BIST XKURY endeksi kapsamında işlem gören 6 bankanın kurumsal yönetim derecelendirme skoru, Brand Finance marka değeri ve finansal performansları, aralarındaki ilişki bağlamında mukayese edilerek değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında işlem verileri, NMD yöntemi üzerinden ağırlıklandırılmış, GİA, TOPSIS, ARAS ve MOORA(Oran ve RNY) yöntemleri kullanılarak ise analiz edilmiştir. ÇKKV yöntemleri sıralama sonuçları Copeland yöntemiyle bütünleşik sıralamalara dönüştürülmüştür. Spearman rho yöntemi kullanılarak ilgili yöntemler arasındaki ilişkiler tespit edilmiştir. İlgili dönem bütünleşik sıralama sonuçları ile ilgili sıralama sonuçları arasındaki ilişkiler de tespit edilmeye çalışılmıştır.

2016-2020 dönemleri arasında, BFMN sıralama sonuçları ile pozitif yönlü en iyi ve anlamlı ilişkiyi üreten yöntemler, MOORA (Oran ve RYN) ve TOPSIS yöntemleridir. Bütünleşik sıralama sonuçları açısından ise BFMN sıralama sonuçları ile en iyi ve anlamlı ilişkiyi üreten yöntemler C3 ve C7 yöntemleridir.

2016-2020 dönemleri arasında, KYN sıralama sonuçları ile pozitif yönlü en iyi ve anlamlı ilişkiyi üreten yöntemler, MOORA (Oran ve RYN) ve ARAS yöntemleridir. GİA yöntemi ise negatif yönlü en anlamlı ilişkiyi üreten yöntemdir. Bütünleşik sıralama sonuçları açısından ise en iyi ve anlamlı ilişkiyi üreten yöntemler C3 ve C7 sonuçları iken, C4 sonuçları negatif yönlü en anlamlı ilişkiyi üreten yöntemdir.

2016-2020 dönemleri arasında, KYN ve BFMN ile en anlamlı ilişkiyi kuran yöntemin MOORA (Oran ve RYN) yöntemi olduğu göz önünde bulundurulduğunda, MOORA yöntemi ile gerçekleştirilen sıralamaların gerçeğe uygun sonuç verdiğini göstermektedir. Oran analizi temelli bir yaklaşım olan MOORA yönteminin, alternatif seçenekler ve amaçlar arasındaki bütün etkileşimleri aynı süreçte birlikte değerlendirmeye alması bakımından (eş zamanlı optimizasyon) diğer ÇKKV yöntemlerinden farklılaştığı (Sarıoğlu ve Arslan, 2020: 261) düşünüldüğünde, oran analizi temelli bu çalışmada KYN ve BFMN yöntemleri ile tutarlı sonuçları üretmiş olması anlamlıdır.

Bütünleşik yöntemler açısından, ARAS ve MOORA (Oran ve RNY) yöntemlerinin sonuçlarından oluşan C3 ve TOPSIS ve MOORA (Oran ve RNY) yöntemlerinin sonuçlarından oluşan C7 sonuçlarının, KYN ve BFMN ile

daha iyi ilişki kurduğu söylenebilir. Ayrıca KNY sıralama sonuçları ile GİA sıralama sonuçlarının korelasyonunda negatif yönlü anlamlı ilişki dikkati çekmektedir. Karakoç vd. (2016), GİA ile yapmış oldukları çalışmada, şirketlerin kurumsal yönetim notları sıralamaları ile finansal performans sıralamaları arasında bir bağıntı olmadığını bulgulamışlardır. Çalışma bu yönüyle Karakoç vd. çalışmalarından farklılaşmaktadır.

2016-2020 dönemleri arasında, C3 ve C7 bütünlük yöntemleri açısından en iyi finansal performansı üreten bankanın GARAN, en düşük performansı sergileyen bankaların ise ŞEKER ve TSKB olduğu söylenebilir. C4 bütünlük yöntemi açısından en iyi performans sağlayan banka, ilgili dönemler açısından TSKB ve ŞEKER arasında değişmektedir.

Finansal performans sıralamaları açısından elde edilen sonuçlarda, 2020 yılı için KYN ve BFMN sıralama sonuçları ile en iyi performansı sergileyen ve 1. sırada yer alan banka GARAN iken, en düşük performanslı banka ise 6.sırada yer alan TSKB'dir. 2019 yılı için KYN sıralama sonuçları ile negatif yönlü en iyi performansı sergileyen ve 1. sırada yer alan banka SEKER ve en düşük performanslı banka ise 6.sırada yer alan TSKB'dir. KYN ve BFMN sıralama sonuçları ile en iyi performansı sergileyen ve 1. sırada yer alan banka GARAN ve en düşük performanslı bankalar ise 6.sırada yer alan SEKER ve TSKB'dir. 2018 yılı için KYN sıralama sonuçları ile negatif yönlü en iyi performansı sergileyen ve 1. sırada yer alan banka SEKER ve en düşük performanslı banka ise 6.sırada yer alan TSKB'dir. KYN ve BFMN sıralama sonuçları ile en iyi performansı sergileyen ve 1. sırada yer alan banka GARAN ve en düşük performanslı bankalar ise 6.sırada yer alan SEKER ve TSKB'dir. 2017 yılı için KYN sıralama sonuçları ile negatif yönlü en iyi performansı sergileyen ve 1. sırada yer alan banka SEKER ve en düşük performanslı banka ise 6.sırada yer alan TSKB'dir. KYN sıralama sonuçları ile pozitif yönlü en iyi performansı sergileyen ve 1. sırada yer alan banka TSKB ve en düşük performanslı banka ise 6.sırada yer alan ALBRK'dir. KYN ve BFMN sıralama sonuçları ile en iyi performansı sergileyen ve 1. sırada yer alan banka GARAN ve en düşük performanslı bankalar ise 6.sırada yer alan TSKB'dir. 2016 yılı için KYN sıralama sonuçları ile negatif yönlü en iyi performansı sergileyen ve 1. sırada yer alan banka SEKER ve en düşük performanslı banka ise 6.sırada yer alan TSKB'dir. KYN sıralama sonuçları ile pozitif yönlü en iyi performansı sergileyen ve 1. sırada yer alan banka TSKB ve en düşük performanslı banka ise 6.sırada yer alan SEKER'dir. KYN ve BFMN sıralama sonuçları ile en iyi performansı sergileyen ve 1. sırada yer alan banka GARAN ve en düşük performanslı bankalar ise 6.sırada yer alan TSKB'dir. Bu bağlamda 2016-2020 dönemleri arasında, finansal performans sıralamalarında, en iyi performanslı olan bankanın GARAN, en düşük performanslı bankaların ise TSKB ve SEKER olduğu söylenebilir.

Çalışma bulguları, Çonkar vd. (2011), Kandemir ve Karataş (2016), Gülay vd. (2021) ve Akgün (2021) çalışmaları ile benzer sonuçları içermektedir. BFMN açısından ise Kahraman ve Gacar (2019)'ın çalışma bulgularından 2016 ve 2017 sonuçları açısından farklılaşmaktadır.

Çalışma bulguları, kurumsal yönetim skorlamaları ve marka değerleri yüksek bankaların bu başarılarını, finansal performanslarına, GARAN bankası örneğinden hareketle yansıttıkları sonucunu ortaya koymaktadır. GİA yöntemiyle elde edilen sıralama sonuçları ile KYN ve BFMN sıralamaları arasında genellikle negatif yönlü ilişkiler tespit edilmiştir. MOORA yöntemi sonuçları ile KYN ve BFMN sıralamaları arasında pozitif yönlü ilişkiler bulunduğu tespit edilmiştir. BFMN sıralaması ile finansal performans sıralamaları arasında pozitif yönlü güçlü ilişkiler tespit edilmiştir. Ayrıca ilgili bütünlük sıralama sonuçları çerçevesinde gerçekleştirilen finansal performans sıralamaları arasında, farklılıklar ve çelişkiler olduğu da tespit edilmiştir. Sonuç olarak, marka değeri ve kurumsal yönetim skorlarının bankaların finansal performansları üzerinde yıl ve veriler bağlamında ilişki dereceleri farklılaşmakla birlikte etkili olduğu görülmüştür.

Çalışma ile ulaşılan sonuçlar, XKURY kapsamındaki bankaların performansları için tespit edilen kriterler ve yöntemler ile sınırlıdır. Farklı yöntemler ve veriler çerçevesinde, farklı sonuçlar üretilebilir, sıralamalarda farklılaşmalara yol açan faktörler için daha ileri bir araştırma gereksinimine ihtiyaç duyulabilir. Bu çalışma, literatürde marka değeri, kurumsal yönetim skoru ve finansal performans arasında herhangi bir ilişki bulunmadığını ortaya koyan çalışmalardan, ilgili faktörler arasındaki ilişkiyi ortaya koyması bakımından farklılaşmakta ve ilişki bulunduğunu bulgulayan çalışmaları destekleyici mahiyettedir.

Kaynakça

- Aaker, D.A. (1996). Measuring Brand Equity Across Products and Market, *California Management Review*, (38): 102-120.
- Acaravcı, S.K., Kandır, S.Y. ve Zelka, A. (2015). Kurumsal Yönetimin BIST Şirketlerinin Performanslarına Etkisinin Araştırılması. *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 8(1): 171-183.
- Afriyie, E.Y., Aidoo, G.K.A. & Agboga, R.S. (2021). Corporate Governance and its Impact on Financial Performance of Commercial Banks in Ghana. *Journal of Southwest Jiaotong University*, 56(4): 58-69.
- Akgün, V.Ö. (2021). İşletmelerin Marka Değerleri ile Performanslarının Karşılaştırmalı Analizi: Otomotiv Sektöründe Faaliyette Bulunan Markalara Yönelik Bir Araştırma. *Journal of Academic Value Studies*, 7(3): 243-267.
- Akhisar, İ.K. ve Tunay, B. (2015). *Performance Evaluation and Ranking of Turkish Private Banks Using AHP and TOPSIS*. In Management International Conference, 28-30.
- Alper, D. & Aydoğan, E. (2017). The Effect of Financial Based Brand Equity on Firms Performance. *International Journal of Academic Value Studies*, 3(16): 141-155.
- Altıntaş, N. (2010). Evolution of Corporate Governance in the United States of America. *Sosyal Bilimler Dergisi*, (2): 153-161
- Apan, M. (2020). Bankaların Marka Değeri Performansları ile Finansal Performanslarının Karşılaştırmalı Analizi: Türk Mevduat Bankaları Üzerine Bir Uygulama. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (22): 487-518.
- Arora, A. & Bodhanwala, S. (2018). Relationship between Corporate Governance Index and Firm Performance: Indian Evidence. *Global Business Review*, 19(3): 1-15.
- Bağcı, H. ve Kaygın, C. (2020). BIST Holding ve Yatırım Endeksinde Yer Alan Şirketlerin Finansal Performanslarının MCDM Yöntemleri İle Ölçümü. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (87): 301-324.
- Bağcı, H. ve Sarıay, İ. (2021). Halka Açık Piyasa Değeri ve Piyasa Değerinin İşletme Performansındaki Rolü: Bist Halka Arz Endeksi'nde Bir Uygulama. *Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 13(24): 36-54.
- Barnes, P. (1987). The Analysis and Use of Financial Ratios: A Review Article. *Journal of Business Finance & Accounting*, 14(4): 449-461.
- Benvenuto, M., Avram, R.L., Avram, A. & Viola, C. (2021). Assessing the Impact of Corporate Governance Index on Financial Performance in the Romanian and Italian Banking Systems. *Sustainability*, (13): 1-16.
- Brauers, W.K.M. & Zavadskas, E.K. (2006). The MOORA Method and its Application to Privatization in a Transition Economy. *Control and Cybernetics*, 35(2): 445-469.
- Bulut, T. (2017). Çok Kriterli Karar Verme (ÇKKV) Modellerinde Kriterlerin Ağırlıklandırılmasına Yönelik Bir Model Önerisi: Normalize Edilmiş Maksimum Değerler (NMD) Metodu. <https://tevfikbulutcom.wordpress.com/2017/06/21/coklu-karar-verme-modellerinde-kriterlerin-agirliklandirilmasina-yonelik-model-onerisi/>
- Bulut, T. (2022). Normalize Edilmiş Maksimum Değerler [NMD] Metodu. <https://rpubs.com/tevfik1461/nmd>
- Büyüksalvarcı, A. & Abdioglu, H. (2010). Corporate Governance, Financial Ratios and Stock Returns: An Empirical Analysis of İstanbul Stock Exchange (ISE). *International Research Journal of Finance and Economics*, (57): 70-81.
- Chakraborty, S. (2021, April 9). TOPSIS and Modified TOPSIS: A Comparative Analysis. <https://doi.org/10.31224/osf.io/y39j7>
- Çakır, E. (2017). Kriter Ağırlıklarının SWARA – Copeland Yöntemi ile Belirlenmesi: Bir Üretim İşletmesinde Uygulama. *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(1): 42-56.
- Çonkar, M.K., Elitaş, C. ve Atar, G. (2011). IMKB Kurumsal Yönetim Endeksi'ndeki Firmaların Finansal Performanslarının TOPSIS Yöntemi ile Ölçümü ve Kurumsal Yönetim Notu ile Analizi. *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, 61(1): 81-115.

- Demireli, E. (2010). TOPSİS Çok Kriterli Karar Verme Sistemi: Türkiye'deki Kamu Bankaları Üzerine Bir Uygulama. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 5(1): 101-112.
- Deng, H., Yeh, C.H. & Willis, R.J. (2000). Inter Company Comparison Using Modified TOPSIS With Objective Weights. *Computers & Operations Research*, 27(10): 963-973.
- Doğan, M. (2013). Measuring Bank Performance With Gray Relational Analysis: The Case Of Turkey. *Ege Akademik Bakış*, 13(2): 215-225.
- Ege, İ., Topaloğlu, E.E. ve Özyamanoğlu, M. (2013). Finansal Performans ile Kurumsal Yönetim Notları Arasındaki İlişki: BIST Üzerine Bir Uygulama. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi (AKAD)*: 5(9): 100-117.
- Ercan, M.K., Öztürk, M.B. ve Demirgüneş K. (2003). *Değerlere Dayalı Yönetim ve Entelektüel Sermaye*. Gazi Kitabevi, Ankara.
- Eyüboğlu, K. (2011). Kurumsal Yönetimin Hisse Senedi Getirileri Üzerindeki Etkisi: İMKB Kurumsal Yönetim Endeksindeki Şirketler Açısından Bir Değerlendirme. *Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (1): 55-67.
- Feldwick, P. (1996). Do We Really Need 'Brand Equity'?, *Journal of Brand Management*, 4(1): 9-28.
- Gençtürk, M., Senal, S. ve Aksoy, E. (2021). COVID-19 Pandemisinin Katılım Bankaları Üzerine Etkilerinin Bütünleşik CRITIC-MARCOS Yöntemi İle İncelenmesi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (92): 139-160.
- Gregory, H.J. (2003). *International Comparison of Corporate Governance Guidelines and Codes of Best Practice Latin America*. Weil, Gotshal & Manges LLP https://www.weil.com/~media/files/pdfs/CorpGovGuide_Latin_Am.pdf
- Gupta, P., Kennedy, D.B. & Weaver, S.C. (2009). Corporate Governance and Firm Value: Evidence From Canadian Capital Markets. *Corporate Ownership & Control*, 6(3): 293-307.
- Gülay, G., Öncü, E., Karşılı, H. ve Gündüz, V. (2021). Bist Kurumsal Yönetim Endeksinde Yer Alan Bankaların Performans Analizi. *Nerşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 11(4): 2001-2018.
- Gürkan, S. ve Aldoury, N. (2021). TOPSIS Çok Kriterli Karar Verme Yöntemi ile Karşılaştırmalı Finansal Performans Analizi: Teknoloji Şirketleri Üzerine Bir Araştırma. *Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(2): 225-239.
- Heberden, T. (2011). *Overview of ISO 10668: Brand Valuation Requirements for Monetary Brand Valuation*. Brand Finance. https://brandfinance.com/wp-content/uploads/1/iso_10668_overview.pdf
- Hill, C. W. L. & Jones, G. R. (2006). *Case 28: Hanson PLC (A) The Acquisition Machine*. İçinde Strategic Management: Theory & Cases An Integrated Approach (7 th Edition, ss. C425-C439). Houghton. Mifflin Company.
- Hosseini, S.H., Ezazi, M.E., Heshmati, M.R. & Reza, S.M. (2013). Top Companies Ranking Based on Financial Ratio with AHP-TOPSIS Combined Approach and Indices of Tehran Stock Exchange. *International Journal of Economics and Finance*, 5(3): 126-133.
- Hwang, C. L. & Yoon, K. (1981). *Multiple Attribute Decision Making (C. 186)*. Springer Berlin Heidelberg.
- Isiaka, A. (2014). *Corporate Governance Ratings and Firm Performance: Canadian Evidence*, 2015 Canadian Academic Accounting Association (CAAA) Annual Conference.
- Jahanshahloo, G.R., Lotfi, F.H. & Izaikhah, M. (2006). An Algorithmic Method to Extend TOPSIS for Decision-Making Problems With Interval Data. *Applied Mathematics and Computation*, 175(2): 1375-1384.
- Kahraman, A. ve Gacar, A. (2019). Türkiye'deki En Değerli Bankaların Marka Performansları ve Finansal Performanslarının Karşılaştırılması. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (35): 19-34
- Kandemir, T. ve Karataş, H. (2016). Ticari Bankaların Finansal Performanslarının Çok Kriterli Karar verme Yöntemleri ile İncelenmesi: Borsa İstanbul'da İşlem Gören Bankalar Üzerine Bir Uygulama (2004-2014). *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5(7): 1766-1776.

- Karakoç, M., Tayyar, N. ve Genç, E. (2016). Gri İlişkisel Analiz Yöntemiyle Kurumsal Yönetim Endeksinde Yer Alan Şirketlerin Finansal Performanslarının Ölçümü ve Kurumsal Derecelendirme Notları İlişkisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(59): 1327-1338.
- Kula, V. ve Baykut, E. (2014). Re-ranking of Corporate Governance Ratings of BIST XKURY Companies Based on TOPSIS Method of Ordering. *International Journal of Economics, Finance and Management Sciences*, 2(1): 103-110.
- Kundakçı, N. (2016). Combined Multi-Criteria Decision Making Approach Based On Macbeth And Multi-Moora Methods. *The Journal of Operations Research, Statistics, Econometrics and Management Information Systems*, 4(1): 7-26.
- Manta, A.G., Badircea, R.M. & Pirvu, R. (2018). The Correlation between Corporate Governance and Financial Performances in the Romanian Banks. In Current Issues in Corporate Social Responsibility; *Springer: Cham*, Switzerland, 165-182.
- McAuley, T. (2013). *Brand Family Values. Accounting & Tax*. <https://www.cfo.com/accounting-tax/2003/12/brand-family-values/>
- Millstein, I.M. & MacAvoy, P.W. (1998). The Active Board of Directors and Performance of the Large Publicly Traded Corporation. *Columbia Law Review*, 98(5): 1283-1322.
- Mohamad, S. (2018). Why Effective Corporate Governance Matters. *Taylor's Business Review*, 7(2): 1-17
- OECD. (2016). *G20/OECD Principles of Corporate Governance (English version)*. OECD Publishing, Paris. <https://doi.org/10.1787/9789264236882-en>
- Okka, O. (2013): *Finansal Yönetim Teori ve Çözümlü Problemler*, 5. Basım, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- Oral, C. (2016). Evaluating The Financial Performances of Privately Owned Deposit Banks in Turkey by TOPSIS Method. *Journal of Business Research Turk*, 8(1): 448-455.
- Özkan, T. (2019). BİST'te İşlem Gören Mevduat Bankalarının TOPSIS Yöntemiyle Finansal Performanslarının Değerlendirilmesi. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(18): 815-835.
- Pekkaya, M. ve Aktogan M. (2014). Dizüstü Bilgisayar Seçimi: DEA, VIKOR ve TOPSIS İle Karşılaştırmalı bir Analiz. *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(1): 107-125
- Saldanl, A. ve Sırma, İ. (2014). TOPSIS Yönteminin Finansal Performans Göstergesi Olarak Kullanılabilirliği. *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi*, 11(41): 185-202.
- Salinas, G. (2012). *The International Brand Valuation Manual: A Complete Overview and Analysis of Brand Valuation Techniques, Methodologies and Applications*. John Wiley & Sons, Inc. <https://doi.org/10.1002/9781119206408>
- Sarıoğlu, M. ve Arslan, K. (2020). Yiyecek ve İçecek İşletmelerinde MOORA Yöntemi ile Tedarikçi Seçiminin Uygulanabilirliği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(73): 254.270.
- Sanver, M.R. (2000). Çoğunluk Yöntemi ve Condorcet Galipleri, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 55(3): 133-144.
- Shariati, S., Yazdani-Chamzini, A., Salsani, A. & Tamosaitiene, J. (2014). Propasing A New Model For Waste Dump Site Selection: Case Study of Ayerma Phosphate Mine. *Inşinerine Ekonomika Engineering Economics*, 25(4): 410-419.
- Şimşek, A. ve Çatır, O. (2020). MOORA Yöntemi İle Ürün Seçimi: Turizm Sektöründe Bir Uygulama. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(74): 549-563.
- Toraman, C. ve Abdioğlu, H. (2008). İMKB Kurumsal Yönetim Endeksinde Yer Alan Şirketlerin Kurumsal Yönetim Uygulamalarında Zayıf ve Güçlü Yanları: Derecelendirme Raporlarının İncelenmesi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (40): 96-109.
- Tzeng, G.H. & Huang, J.J. (2011). *Multiple Attribute Decision Making: Methods and Applications*, CRC Press, Taylor & Francis Group, A Chapman&Hall.

- USAID. (2006). *Corporate Governance. USAID-Funded Economic Governance II Project Corporate Governance Presented To: Banking Supervision Department of the Central Bank of Iraq Date: May 2006.* https://pdf.usaid.gov/pdf_docs/Pnadq090.pdf
- Uygurtürk, H. ve Yılmaz, M. (2020). İşletmelerin Finansal Performans ve Marka Değerinin Belirlenmesi üzerine Bir Araştırma. *Ekonomi Bilimleri Dergisi*, 12(2): 210-232.
- Uzun, G. (2019). Analysis of Grey Relational Method of The Effects on Machinability Performance on Austempered Vermicular Graphite Cast Irons. *Measurement*, (142): 122-130.
- Ünlü, U., Yalçın, N. ve Yağlı, İ. (2017). Kurumsal Yönetim ve Firma Performansı: TOPSIS Yöntemi ile BIST 30 Firmaları Üzerine Bir Uygulama. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(1): 63-81.
- Vargün, H., & Doğan, M. (2021). Analysis of Corporate Governance Rating Grades Stock Return, Profitability Circumstance and TOPSIS Method in the Perspective of Independent Audit View. *Van Yüzüncü Yıl University the Journal of Social Sciences Institute*, (52): 289-310.
- Yayar, R. ve Baykara H.V. (2012). TOPSIS Yöntemi ile Katılım Bankalarının Etkinliği ve Verimliliği Üzerine Bir Uygulama. *İşletme ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 3(4): 21-42.
- Yazdani, M. ve Payam, F.A. (2015). A comparative study on material selection of microelectromechanical systems electrostatic actuators using Ashby, VIKOR and TOPSIS. *Materials and Design*, (65): 328-334
- Yenisu, E. (2019). Finansal Tabloların Oran Analizleri ile İncelenmesi: ADESE Örneği. *Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (ASED)*: 3(1): 19-45.
- Yıldırım, B. F. (2015), Çok Kriterli Karar Verme Problemlerinde ARAS Yöntemi. *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 6(9): 15-21.
- Yılmaz, Ö. ve Yakut, E. (2021). Entropi Temelli TOPSIS ve VIKOR Yöntemleri ile Bankacılık Sektöründe Finansal Performans Değerlendirmesi. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 35(4): 1297-1321.
- Yüksel, S., Dinçer, H. ve Emir, Ş. (2017). Comparing the Performance of Turkish Deposit Banks by using DEMATEL, Grey Relational Analysis (GRA) and MOORA Approaches. *World Journal of Applied Economics*, 3(2): 26-47.
- Zavadskas, E.K. & Turskis, Z. (2010). A New Additive Ratio Assessment (ARAS) Method in Multicriteria Decision Making. *Technological and Economic Development of Economy*, 16 (2): 159-172.

EXTENDED SUMMARY

The aim of this study is to measure the financial performance of six banks in the Istanbul Corporate Governance Index (XKURY) through multi-criteria decision-making methods (MCDM), compare the performance ranking results with the ranking result of the corporate governance rating (CGR) and the brand value calculated by Brand Finance (BFBV). The financial performances of the related banks have been analyzed through the data for January 2016-December 2020 and through 10 ratios, the Gray Relational Analysis (GRA), TOPSIS, ARAS, and MOORA (ratio system/RS and reference point /RP). The results of the financial performance ranking were combined with the Copeland method to produce integrated ranking results. The transformation of the financial performance ranking results obtained by the relevant methods to the Copeland-integrated financial performance rankings is as follows; GRA, TOPSIS, ARAS, and MOORA methods C1, GRA, ARAS and TOPSIS methods C2, ARAS and MOORA methods C3, TOPSIS and GRA methods C4, GRA and ARAS methods C5, GRA and MOORA methods C6, TOPSIS and MOORA methods C7. Since the MCDM methods allow sorting alternatives by criterion values and distance from a particular criterion value, more than one integrated ranking results were calculated and the resulting integrated ranking results were used in Spearman correlation. The ranking results of the GRA, TOPSIS, ARAS, MOORA and Copeland methods, the CGR of the relevant banks and the relationships between the BFBV were determined using the Spearman rho method.

According to GRA results, GARAN's performance rankings are found to be the same (1st) for other years, except in 2020. TSKB was found to be the bank (6th) that ranked last during the relevant periods. Financial performance rankings of YKBNK and HALKB may vary. GARAN's performance ratings are the same for other years, except for 202. According to TOPSIS ranking results, the only bank that performs highest and ranks first in the respective periods is GARAN. TSKB is the bank that was last placed in the ranking at the time. The YKBNK ranks third in all other periods except 2018. HALKB and ALBRK are banks that are in the same ranking of achievement, at least three times during the respective periods. According to ARAS method ranking results, HALKB is in second place, whereas the highest performing and the leading bank is TSKB. ALBRK ranked 5th in other periods except for 2017, 3rd in other periods except for GARAN 2020, last in SEKER 2017, and YKBNK was ranked 4th in other periods except 2020. According to the MOORA rate ranking, TSKB was listed in the latest ranking, whereas the bank GARAN was in the highest performing at the time and the leading position. According to MOORA RP ranking results, GARAN was first in the 2018-2020 and second in 2016-2017. SEKER was last in the rankings, lowest ranking performance, and YKBNK was third in all periods. The rankings of other banks vary year-round.

The best correlation of CGR and BFBV ranking results Between 2016 and 2020 was obtained with the MOORA (RP) results. Therefore, it can be said that the method generating the best and most meaningful relationship with CGR and BFBV in the 2016-2020 period was the MOORA (Ratio and RYN) method. Study findings show that the rankings performed by the MOORA method yield a more realistic result. The MOORA (Ratio and RYN) method, which is based on ratio analysis, differs from other MCDM methods (simultaneous optimization) in that it evaluates all interactions between alternative options and objectives in the same process. In this context, it is meaningful that in this ratio analysis-based study, the MOORA method produces results consistent with the CGR and BFBV methods. The bank, which has the best performance in the related term data rankings for financial performance, has been identified as GARAN, and the lowest performing banks as TSKB and SEKER. The best performer GARAN example demonstrates that banks with high CGR and brand values reflect their success in their financial performance. It has also been established that there are differences and contradictions between the financial performance rankings performed within the scope of the related integrated ranking results. Brand value and CGR have a proven effect on the financial performance of banks, although their relationship levels vary in terms of the year and data.

The results achieved through the study are limited to the criteria and methods determined for the performance of the banks within XKURY. Within the framework of different methods and data, different results can be produced and a more advanced research requirement may be required for the factors that cause differences in rankings. This study differentiates from studies showing there is no relationship between brand value in literature, corporate governance score, and financial performance, and it supports studies that find that there is a relationship.